

Andròmeda encadenada d'Agustí Charles

Palau Fronteres

Dijous, 28 d'octubre de 2021 – 20 h

Petit Palau

Producció:

ÒBNC

Amb la col·laboració especial de:

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajuda de:

Aquest projecte ha comptat amb el suport de les Beques “Premis Barcelona 2020” de l'Ajuntament de Barcelona.

Agraïments:

Sercotel Àmister Art Hotel, Louise Higham, Montse Majench, Núria Marquès i Helena Moliné.

Programa

María Hinojosa, *soprano*

Marc Charles, *violí*

Esther Pinyol, *arpa*

Sergi Corbera, escenografia

Laura Calvet, moviment

Sylvia Kuchinow, il·luminació

Joana Martí, vestuari

Jordi Pérez Solé, direcció d'escena

José Rafael Pascual-Vilaplana, direcció musical

Clàudia Robert, producció executiva

Rocío Campaña Mora, comunicació ÒBNC

Marc Rosich, direcció artística ÒBNC

Dietrich Grosse, direcció ÒBNC

Producció d'Òpera de Butxaca i Nova Creació

Agustí Charles (1960)

Andrómeda encadenada

Òpera en un acte, per a soprano, violí amplificat, arpa, percussió i electrònica en viu (estrena absoluta)

Llibret de Marc Rosich a partir d'un text de Fátima Frutos.

*“Libérame tú del monstruo
del gris hostil que desuela las horas
rompe mansamente los grilletes
pues soy Andrómeda Encadenada.
La que habita en el foso de sí misma”*

Fátima Frutos, *Andrómeda encadenada*

I. Pròleg

1. Dona deshabitada.
2. Entre llibres.

II. Andròmeda encadenada

1. Ella es converteix en Andròmeda
2. “El amor se me consume”
3. “El violín llora” (primer breu interludi)
4. Aparició de Perseu
5. “¿No ves que estoy circuncisa?”
6. Perseu mata la fera i allibera Andròmeda
7. “El violín ama” (segon breu interludi)
8. “Ven con lentitud” (coit d'Andròmeda i Perseu)
9. “La calma del violín” (tercer breu interludi)

III. Epíleg

1. Andròmeda alliberada
2. “Entre astros diseminada”

Durada aproximada del concert: 85 minuts, sense pausa.

#estrenes #nousformats #novacreació

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia

Poema

Sudari amb forma humana

Quina és la música del dolor? Quina és
la ciència de la païra?

Molt a poc
a poc em neda una nau de teixits per
les artèries com una campiona olímpica.

Amb cada braçada
discuteix amb el líquid
sobre el festival de la degradació,
la lluminositat molecular.

A vegades
la barca es transforma en cavalls
i em galopen per les venes del
meu repte,
i m'increpen,
m'obliguen
a existir i a conquerir.

En el fons
és la mort
qui m'obliga a ser
qui soc,
i com.

Jaume C. Pons Alorda

Riu, bèstia (2021)

Comentari

Andròmeda, la dona que ho pot tot

El significat originari de la paraula “andròmeda” és “dona que ho pot tot”. I és en aquest sentit que l'autora donostiarra establerta a Pamplona, Fátima Frutos, va agafar la protagonista del mite clàssic del mateix nom per convertir-la en el centre d'un dels seus sis poemaris, *Andròmeda encadenada*. En el poema que obre el llibre, ella lluita per alliberar-se de les amarres que la limiten i acaba aprenent-ho a fer tota sola, sense la necessitat de la intervenció d'un heroi salvador. L'autora, en una entrevista recent al diari «Noticias de Navarra», ho explica així: *“Les andròmedes d'avui s'aixequen a les sis del matí per anar a una feina precària. [...] Aquí el fet diferencial és que el dolor serveix com una oportunitat de superació i no com a servitud. L'Andròmeda víctima d'altres èpoques passa a ser una Andròmeda empoderada, que reconeix el patiment, però que se sent alliberada precisament pel fet d'haver-lo vençut”*.

Agustí Charles portava molt de temps enderiat a escriure un monodrama a partir d'aquest mateix mite. Com a llibretista de les seves quatre anteriors peces operístiques, ja havíem començat a tramitar en diverses reunions com tirar endavant el projecte, però no va ser fins quan Charles va topar amb el poema de Frutos que vam veure la llum al final del túnel. La poesia de l'autora basca es va revelar com un material prou abstracte i prou ple d'imatges suggeridores per tal que nosaltres poguéssim bastir l'Andròmeda contemporània que somiàvem plasmar. El poema homònim plantejava un monòleg molt estàtic i introspectiu de la dona protagonista, una instantània de tot el que passa pel seu cap en el moment en què, encadenada a les roques, està a punt de ser devorada pel monstre marí i veu apropar-se l'heroi que s'ofereix a salvar-la. La meua tasca a l'hora de fer el llibret ha sigut conferir al monòleg un arc narratiu més ampli. És per això que, fent ús i inspirant-me en altres poemes de l'autora, he bastit una peça on, en el món del personatge, conviuen realitat i ficció, on una dona que no supera la seva darrera ruptura amorosa acudeix al mite d'Andròmeda i en viure'l en primera persona dins el somni, aprèn a despendre's del que no la deixa avançar.

Aquí no puc deixar d'esmentar la influència que ha tingut en mi una de les meves òperes favorites, *Ariadne auf Naxos* de Strauss (que feliçment hem pogut tornar a veure el setembre passat al Liceu). És evident que la convivència dels dos plans de ficció, entre la cambra d'ella i el roquissar somiat, i l'heroïna que plora la solitud i imagina l'arribada d'un amant Perseu, no serien el mateix si jo no em sabés de memòria l'òpera de Strauss (però sobretot si no admirés el llibret d'Hugo von Hofmannsthal), on també es combinen dos plans narratius, l'un dins de l'altre, i on també hi ha una protagonista que es lamenta després de ser abandonada a l'illa per Teseu.

La música que ha compost Charles per a la nostra cinquena col·laboració, sempre sota el paraigua d'Òpera de Butxaca i Nova Creació, beu directament de la nostra darrera experiència, el monodrama breu *No és res urgent* (dins el cicle Sis Solos Soles al Liceu, que la pandèmia només ens va deixar estrenar digitalment). Allà la veu de la soprano María Hinojosa ja alternava amb el violí de Marc Charles, en un diàleg en què l'instrument no era un mer acompanyament de la veu, sinó un altre solista, amb la mateixa importància cabdal. A *Andròmeda encadenada*, a aquests efectius, s'hi suma l'arpa d'Esther Pinyol i una combinació de percussió i electrònica en directe (amb alguns artefactes ideats expressament pel compositor). Aquí el compositor ha portat el violí més enllà, en una concepció gairebé wagneriana, en què l'instrument està al servei de descriure tot el que passa per dins del cap de la protagonista (totes les anades i vingudes del pensament, els dubtes i les noves revelacions), però també l'instrument acaba personificant l'heroi Perseu, en un diàleg més encès que acaba en coit. Si el violí dibuixa els paisatges interiors, al seu torn l'arpa és l'encarregada de dibuixar-ne els exteriors, els ambients damunt el quals veu i violí transiten, tot descrivint especialment els sons aquàtics del decorat marí invocat al somni.

Per a la posada en escena, Jordi Pérez Solé ha volgut subratllar el món fet bocins de la protagonista després de la ruptura, que és representat a escena amb les runes escampades d'una escultura masculina, un símbol del pes patriarcal del qual ella s'ha de desprendre per poder volar més enllà.

Marc Rosich, dramaturg i director d'escena, director artístic d'Òpera de Butxaca i Nova Creació

Sinopsi

Pròleg

Una dona s'ha refugiat a la seva cambra. Es lamenta de la gran solitud a què l'ha condemnat la ruptura amb una darrera relació. Intentant superar la seva pena, la dona troba refugi en les autores que sol llegir i en les heroïnes de les ficcions que devora, tant modernes com clàssiques. D'entre els llibres que té escampats arreu de la cambra, aquest cop ella escull enfonsar-se en la lectura del mite d'Andròmeda. Segons el mite, Andròmeda va ser lligada a unes roques vora el mar per tal de salvar el seu poble de l'atac d'un monstre marí.

Andròmeda encadenada

En rellegir tot de versions clàssiques d'Andròmeda escrites per Lope i Calderón, la dona sembla perdre el sentit de la realitat i se submergeix de ple dins la ficció del mite, com si cerqués consol en la seva història de fortalesa i resistència davant l'adversitat. Així, de sobte, com transportada dins un somni, li sembla viure en primera persona la dramàtica escena d'Andròmeda encadenada a les roques. El monstre que ara devora la nostra Andròmeda, però, és la solitud que li corseca l'ànima, després de la seva darrera ruptura. El violí és com un eco del seu plor.

Encara submergida en la ficció del somni, la dona creu veure aparèixer un nou amant desconegut, que ve a salvar-la de les cadenes de la solitud. La imatge del suposat heroi salvador arriba amb el cant d'una ària que Vivaldi va escriure per al personatge de Perseu, que en el mite salva la noia de ser devorada. La dona es pregunta qui és la imatge de l'home que té al davant i que s'ofereix a salvar-la del monstre de la solitud, però al mateix temps l'avisa que ella encara té moltes ferides obertes com per entregar-se un altre cop.

Dins del somni, la dona s'imagina com el desconegut, igual que el Perseu del mite, baixa del seu cavall Pegasus, i com, tot seguint la narració, mata el monstre que l'assetja. Llavors, la dona, agraïda, deixa de mostrar resistència i ofereix el seu amor a l'heroi que l'ha salvada. El violí és com un eco d'aquesta entrega amorosa, que acaba convertint-se en un coit entre ella i l'heroi imaginat. Després de l'orgasme, el violí dibuixa la calma postcoital.

Epíleg

És llavors que la dona desperta del somni, i desfent-se de la màscara d'Andròmeda, es pregunta per què encara somia cada nit en la tornada de l'amant, per què s'autoenganya d'aquella manera. I és llavors que decideix deixar tot això enrere, i encarar-se a ella mateixa, als seus desitjos i les seves pors, per fer un pas endavant. És així com reconeix en el fantasma d'aquest Perseu tots els homes als quals ella s'ha sentit supeditada i dels quals s'ha sentit dependent. I per això decideix cercar una nova manera de viure. Així, sense renunciar a l'amor, i sobretot sense desistir de ser ella mateixa, decideix no tornar-se a esborrar, no tornar-se a rebaixar davant el poder de l'altre. Amb aquest autoconeixement, amb aquest empoderament, una nova dona neix amb força, una dona que ho pot tot, que s'expandeix com una constel·lació.

Biografies

Agustí Charles, compositor

Natural de Manresa, inicià els estudis musicals ben aviat. Els seus primers treballs en la composició musical seriosa daten de la dècada del 1980, acompanyat de Miquel Roger, Albert Sardà i Josep Soler. Posteriorment estudià amb Franco Donatoni, Luigi Nono i Samuel Adler, a més de treballar amb Joan Guinjoan, Cristóbal Halffter, José Ramón Encinar i Ros Marbà, entre d'altres.

Té prop de cinquanta guardons, entre els quals destaquen els més importants premis de composició nacionals i internacionals. També ha rebut encàrrecs de moltes institucions i intèrprets prestigiosos, per la qual cosa la seva música s'interpreta per tot el món. L'any 2003 rebé el premi de l'Associació d'Orquestres Simfòniques Espanyoles (AEOS) per la seva obra *Seven looks*, interpretada per totes les orquestres espanyoles entre els anys 2004 i 2008.

La seva òpera *La Cuzzoni*, esperpent d'una veu, s'estrenà amb gran èxit a l'Staats theater de Darmstadt (Alemanya) l'octubre del 2007. El 2008 la companyia italiana Stradivarius va editar un CD monogràfic amb part de la seva obra orquestral, interpretada per l'Orquesta de la Comunidad de Madrid, dirigida per José Ramón Encinar, que va ser lloada per la crítica. El segell Tritó edità posteriorment un nou CD monogràfic amb l'Orchestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, dirigida per Jaime Martín.

El març del 2011 s'estrenà a l'Staats theater de Darmstadt la seva segona òpera, *Lord Byron*, un estiu sense estiu, amb text de M. Rosich i direcció escènica d'A. Romero, amb gran èxit de públic i crítica, reposada després el juny del 2011 al Gran Teatre del Liceu. El mes d'agost del 2012 s'estrenà la seva òpera de cambra *Java suite*, en el marc del Festival Castell de Peralada, representada posteriorment al teatre La Seca de Barcelona i al Theater de Basilea. El desembre del 2020 estrenà en *streaming* des del Gran Teatre del Liceu (pendent d'estrena per la COVID-19), la seva darrera òpera de cambra: *No és res urgent*.

És igualment autor de nombrosos treballs relacionats amb la composició i l'anàlisi musical, entre els quals destaquen els llibres *Análisis de la música española del siglo XX* (2002), *Dodecafonismo y serialismo en España* (2005) i *Instrumentación y orquestación clásica y contemporánea* (cinc volums, publicats entre els anys 2005 i 2018).

Resideix a Barcelona des del 2003 i és doctor en història de l'art i catedràtic de composició al Conservatorio Superior de Música d'Aragó, així com professor d'orquestració a l'Escuela Superior de Música Reina Sofía (Madrid).

agusticharles.com

Fátima Frutos, escriptora

És una escriptora donostiarra que sent passió per la seva terra i l'art de tots els temps. Gran enamorada de la història, la filosofia i la cultura alemanya, ha estudiat part de la poètica i la literatura germànica, basconavarresa, russa, cubana i castellana. Després de ser coautora d'un manual sobre protecció a dones víctimes de la violència de gènere, el 2004 es llança a la poesia amb *De carne y hambre* (Editorial Huerga i Fierro), Premi Internacional de Poesia Eroticoamorosa de l'Ateneu de Guipúscoa el 2008. Ha continuat aferrant-se a la tradició poètica occidental, des dels clàssics grecs i llatins fins als romàntics alemanys, i el 2011 guanyà amb *Andrómeda encadenada* (Editorial Alberdania) el Premi Kutxa Ciutat d'Irun, un dels més prestigiosos en llengua castellana, obra que ha arribat a les llibreries del cor d'Europa i a Amèrica. Amb *Epitafio para una odalisca* el 2015 (Ediciones Gallo de Oro) conclou una trilogia sobre l'Eros històric que és alhora un homenatge a grans dones oblidades. La dignitat i el talent d'aquesta meitat de la humanitat que són les dones és la saba per la qual ha fluït la seva tasca literària.

L'any 2017, després d'haver dedicat diversos anys a l'estudi de l'alemany, apareix el seu primer llibre d'haikus, disciplina poètica molt admirada per aquesta autora. Així, *Haikus aus dem Fluss* a Editorial Berenice, en versió bilingüe, constitueix una fita en la seva carrera poètica. A la delicadesa estilística que traspua aquesta obra, Frutos exalta la naturalesa germànica deixant-se captivar per moments lligats als rius. El seu cinquè poemari, *En brazos de la belleza* (Ediciones Eunete), constitueix un homenatge al món de l'art, la poesia russa i Mallorca.

El 2019 guanyà el Certamen Internacional de Poesia María del Villar a Tafalla (Navarra) amb l'obra *Monjas, putas y locas*, que suposa un reconeixement explícit a dones molt destacades pel seu acompliment vital i pels seus coneixements, tot i trobar-se estigmatitzades per la societat al llarg de la història. El llibre s'ha editat el 2020, el mateix any en què l'autora va acabar la seva primera novel·la i va començar un llibre sobre literatura i gastronomia. A més, ha posat en marxa un màster en literatura iberoamericana, continua amb l'aprenentatge de l'idioma alemany i escriu per a mitjans de comunicació nacionals i internacionals. Ocupa des del 2016 la presidència de l'Associació Navarresa d'Escriptors i Escriitores.

www.fatimafrutos.com

Marc Rosich, dramaturg, director d'escena i traductor

Nascut a Barcelona el 1973, és dramaturg, director d'escena i traductor. Forma part de l'equip directiu d'Òpera de Butxaca i Nova Creació, projecte que recentment ha rebut el premi OPERA XXI a la Millor Iniciativa de Foment de la Lírica.

Com a dramaturg, els seus textos i adaptacions s'han pogut veure al Teatre Nacional de Catalunya, Teatre Lliure, Teatre Romea, Centro Dramático Nacional, Compañía Nacional de Teatro Clásico, Sala Beckett, Escenari Brossa, Sala Flyhard o Tantarantana, entre d'altres.

Ha col·laborat com a co-dramaturg amb el director Calixto Bieito en més d'una desena de produccions internacionals, entre les quals destaca *Tirant Lo Blanc*, Premi de la crítica de Barcelona 2008 a la millor dramaturgia.

Ha escrit llibrets d'òpera i espectacles musicals en col·laboració amb els compositors Joan Magrané, Raquel G. Tomás, Agustí Charles, Carles Santos, Salvador Brotons, Enric Palomar, Mario G. Cortizo, Howard Armand, Albert Carbonell, Maika Makovski, Clara Peya i Carles Pedragosa.

Entre les seves posades en escena d'òpera destaquen el projecte col·lectiu *SIS SOLOS SOLES* (Gran Teatre del Liceu), *Diàlegs de Tirant e Carmesina* de Joan Magrané (Peralada / Gran Teatre del Liceu), la creació col·lectiva *4Carmen* (Peralada / Arts Santa Mònica) i *Dido & Aeneas* de Purcell (Palau de la Música Catalana amb el Cor Jove de l'Orfeó Català). A més, per al Palau de la Música Catalana, ha dirigit la versió semi escenificada d'*El giravolt de Maig* de Toldrà que es va veure el passat mes de juny; així com la posada en escena, el Nadal de 2016, del Concert de Sant Esteve.

Ha traduït al català l'òpera participativa *El monstre al laberint* de Jonathan Dove (Orfeó Català-Festival Grec / Gran Teatre del Liceu). Ha escrit i dirigit per a Maria Bayo el recital escenificat *Divina Cleopatra* (Teatre Poliorama).

En el camp del teatre infantil, ha signat el text i direcció dels espectacles musicals *La dona vinguda del futur*, amb Guille Milkyway i *Renard o el llibre de les bèsties*, amb Clara Peya, ambdós guardonats amb el premi de la crítica al millor espectacle per a tots els públics.

Amb l'espectacle *Ocaña, reina de las Ramblas*, i l'adaptació en llibret de la *Infanticida* de Víctor Català (amb música de Clara Peya) acaba de guanyar respectivament els Premis de la crítica 2019 i 2020 al millor musical.

Jordi Pérez Solé, direcció d'escena

És director d'escena i dramaturg. Llicenciat en direcció i dramaturgia per l'Institut del Teatre de Barcelona, especialitzat en òpera. Ha estrenat a la Neuköllner Opera de Berlín, Gran Teatre del Liceu, Auditori de Barcelona, Palau de la Música Catalana, Teatre Lliure, Teatre Nacional de Catalunya i Festival de Peralada. Entre les seves produccions com a director i dramaturg destaquen *Dido & Aeneas reloaded* (Premi Berliner Opernpreis 2014 a la innovació operística), a la Neuköllner Opera de Berlín i temporada al Teatre Lliure; *El regal del bicentenari* (Comediants), al Festival de Peralada; *Club Monteverdi* (destacada per «Time Out» com a millor producció lírica per a nous públics el 2017), al Teatre Maldà; *Suite de l'aigua* (Comediants), a l'Auditori de Barcelona; *Oda a un llibertí*, al Gran Teatre del Liceu/Off Liceu; *Hillary*, Off Liceu; *El compositor*, Off Liceu; *Fuenteovejuna* (Premi Buero Jove al millor espectacle 2020). Coordinador artístic del cicle Off Liceu (Gran Teatre de Liceu), les seves properes produccions s'estrenaran al Teatre Nacional de Catalunya i al Palau de la Música.

José Rafael Pascual-Vilaplana, direcció musical

Alumne de direcció de Jan Cober, Eugene Corporon, Karl Österreichischer i Hans Graf, ha treballat amb diferents formacions simfòniques a Alemanya, l'Argentina, Colòmbia, Cuba, Eslovènia, Espanya, França, Holanda, Itàlia, Portugal, Romania, Suïssa, els EUA i l'Uruguai, tot compartint escenari amb solistes com ara Serguei Nakariakov, Asier Polo, Juan Pérez Floristán o Estrella Morente. Ha dirigit produccions d'òpera i sarsuela, tot col·laborant amb cantants diversos, com Elisabete Matos, Carmen Solís, Olatz Saitua, Fernando Latorre, Mikeldi Atxalandabaso, Pacho Corujo o Andeka Gorrotxategui.

És guanyador dels concursos internacionals de direcció del WMC de Kerkrade (Holanda, 1997) i de l'EBBA a Birmingham (Anglaterra, 2000). Des del 2015 és director titular de la Banda Municipal de Bilbao i des del 2018, comparteix titularitat amb la Banda Municipal de Barcelona, a més de ser principal director convidat de la Banda Simfònica Portuguesa de Porto.

www.pascualvilaplana.com

María Hinojosa, soprano

©May-Zircus

Llicenciada en cant i lied amb la màxima qualificació i premi fi de carrera (ESMUC), va ser nominada millor actriu musical el 2007 i el 2011 i guanyadora del Premi de la Crítica dels Premis Butaca. Ha cantat al Musikverein, Theater an der Wien, Teatro Colón de Buenos Aires, Arena de Verona i Opera Philadelphia; al Gran Teatre del Liceu, L'Auditori i Palau de la Música Catalana, a Barcelona; Palau de la Música i Palau de les Arts, a València; Teatro Real i Auditorio Nacional de Madrid, entre d'altres, sota la direcció de P. Heras Casado, N. Marriner, I. Bolton, G. Antonini, E. Onofri, O. Dantone, S. Montanari, R. Alessandrini, F. Biondi i J. Pons, entre d'altres.

En escena ha treballat al costat de X. Albertí, La Fura dels Baus, Comediants, F. Negrín, R. Carsen, K. Holten, Ll. Pasqual... El 2017 va debutar al Musikverein al costat del Concentus Musicus de Viena. La temporada 2018-19 van destacar, entre els seus concerts, el que va oferir amb la Cappella Mediterranea, *Je suis narcissiste* – estrena absoluta de la nova òpera de Raquel García Tomás al Teatro Español i al Teatre Lliure–, el paper protagonista de Rosmira a *La Partenope* de Vinci al Teatro Calderón de Valladolid i el *Rèquiem* d'E. Palomar a Bogotà.

Esther Pinyol, arpa

Ha cursat els estudis superiors d'arpa amb l'arpista titular de l'OBC, Magdalena Barrera, a l'Escola Superior de Música de Catalunya, tot convertint-se en la primera arpista que es gradua en aquesta modalitat d'instrument a l'ESMUC i en el Màster d'Estudis Avançats en Interpretació a la mateixa ESMUC, i on el seu projecte final de carrera, *L'arpa impressionista*, va rebre matrícula d'honor. Ha estat membre de les orquestres juvenils més importants de Catalunya i Espanya. Va pertànyer a la Jove Orquestra Nacional de Catalunya, Joven Orquesta Nacional de Espanya. Actualment és membre de l'Orquestra Camera Musicae i col·labora amb orquestres professionals, tot destacant La Giorquestra, Orquesta Sinfónica de Tenerife, Orquestra del Gran Teatre del Liceu i Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, entre d'altres. La temporada 2015-16 va ser músic resident de la Pedrera de Barcelona. El 2017 va guanyar el Premi de la Crítica del Premi El Primer Palau. El 2019 guanyà el segon premi d'arpa del Vienna New Year's Concert International Music Competition. L'any 2020 guanyà els primers premis d'arpa de The Night in Madrid International Music Competition-Festival i a l'International Music Competition Silk Way. L'any 2021 ha guanyat el primer premi en la categoria d'arpa del King's Peak International Music Competition.

Marc Charles, violí

Nascut a Barcelona, inicià els estudis de violí a l'Institut Escola Artística de Dansa i Música Oriol Martorell amb el professor Heriberto Fonseca i rebent classes paral·lelament del violinista Santiago Juan. Acabats els estudis obligatoris es traslladà a Londres per seguir la formació a la Purcell School of Music amb Evgueny Grach i posteriorment accedí a un Bachelor i un Postgrau en interpretació al Royal College of Music de la mateixa ciutat amb Yossi Zivoni i Itzhak Rashkovsky.

Durant els anys de formació va ser guardonat en diferents concursos nacionals, com el Cordes de Barcelona, IX Festival de Joves Músics de Catalunya o la beca de postgrau d'Ibercaja. Al mateix temps col·labora en diversos festivals i cursos, com l'Aurora Festival a Suècia, Eilat Chamber Music Festival a Israel, AIMS a Espanya, IMD a Darmstadt, Bang On a Can als Estats Units i Banff Centre al Canadà, entre d'altres.

Posteriorment ha tocat amb diverses formacions i agrupacions instrumentals, tot formant part del programa formatiu de la Southbank Simfonia a Londres el 2014 i col·laborant amb la ROH, BBCCO i St. Martin's in the Fields. Entre les seves inquietuds artístiques sempre ha destacat un interès especial per la música de cambra i la música de nova creació, tot formant part, entre d'altres, del projecte de l'IRCAM Ulysses Ensemble, amb el qual va fer una gira per Europa l'any 2019. Ha treballat també amb diferents orquestres: Orquestra del Gran Teatre de Liceu, Orquestra Simfònica Camera Musicae, Orquesta Sinfónica de Castilla i Lleó, Orquesta Sinfónica de Tenerife, Orquestra de Cadaqués i Scottish Chamber Orchestra.

Actualment és membre de l'Orquestra Simfònica Camera Musicae, col·laborador habitual de l'Orquesta Sinfónica de Castilla i Lleó i l'Orquesta Sinfónica de Tenerife. I ahora, professor convidat de la Jove Orquestra Simfònica Nacional de Catalunya.

Sergi Corbera, escenografia

Llicenciat en enginyeria geològica per la UPC-UB i postgraduat en disseny escenogràfic per l'Elisava, treballa com a escenògraf i figurinista en projectes teatrals i director d'art en publicitat. Entre els seus treballs més recents s'inclou l'escenografia per a l'espectacle *Carnicera* de Javier Daulte (La Gleva), el disseny d'espai i vestuari per a l'espectacle *Smiley, després de l'amor* de Guillem Clua (Aquitània Teatre), el disseny de vestuari per a l'espectacle *Història d'un senglar* de Gabriel Calderón (Temporada Alta 2020), l'escenografia per als XII Premis Gaudí (Auditori del Fòrum-CCIB), *La bruixa de la tramuntana* de Marc Rosich (Teatre Lliure) i *Els porcs també mengen verd* d'Andreu Rifé (Teatre Tantarantana), i les ajudanties d'escenografia per als espectacles *53 Diumenges* de Cesc Gay (Teatre Romea), *La rambla de les Floristes* de Josep Maria de Sagarra (TNC), *Cançó per tornar a casa* de Denise Despeyroux (Sala Beckett), *Jerusalem* de Jez Butterworth (Grec 2019-Teatre Romea) i *Els focs Florals de Canprosa* de Santiago Rusiñol (TNC), Premi Butaca 2019 com a millor escenografia. Des del 2014 ha treballat amb els escenògrafs Sebastià Brossa, Laura Clos "Closca", Alejandro Andújar i Clara Notari, entre d'altres. Actualment compagina els seus projectes amb la docència com a professor d'escenografia del postgrau de direcció d'art a l'Escac.

Sylvia Kuchinow, il·luminació

Realitza estudis de disseny d'interiors a l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona i estudis en art escènic a l'Institut del Teatre de Barcelona. S'ha especialitzat en el disseny de la il·luminació.

Durant la seva llarga trajectòria ha dissenyat diferents escenografies i il·luminacions per a companyies d'arts escèniques, instal·lacions, exposicions, arquitectura, urbanisme i docència.

En teatre, dansa i música ha treballat amb diferents companyies i directors com Sol Picó, Magda Puyo, Jordi Casanovas, Oriol Broggi, Marc Rosich, Ferran Utzet, Vero Cendoya, Iván Morales, Marc Angelet, Ramón Madaula, Pep Pla, Marc Parrot, Cristina Clemente, Toni Casares, Rafel Duran, Joan Arqué, Guillem Albà, Toni Casares, Gloria Balañà, Antonio Simó, Toni Mira, Sabine Dahrendorf o Tom Bentley-Fisher. Ha il·luminat exposicions al Forum de les Cultures de Barcelona, Palau Moja, Centre d'Art Reina Sofia de Madrid, Biblioteca Nacional de Catalunya, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), Foment d'Arts del Disseny (FAD). En arquitectura i urbanisme ha treballat amb arquitectes com Òscar Tusquets, Bet Figueres, Jean Nouvel, XNF Arquitectes, Xavier Claramunt, Silvia Farriol o Quim Larrea.

Els seus projectes d'il·luminació de paisatge han estat molt diversos com per exemple una cova a Cangas de Onís a Astúries, el far de Tossa de Mar, el Castillo Calatravo de Lopera a Jaén; així com projectes en façanes, aparadors i botigues, centres esportius i esdeveniments varis i efímers.

Laura Calvet, moviment

Directora i actriu física graduada per l'Institut del Teatre de Barcelona (ESAD) i pel Conservatori Nacional Superior d'Art Dramàtic de París (CNSAD), també s'ha format en dansa i música, exerceix com a ballarina al Canadà i ho ha fet en diverses òperes al Liceu. Va descobrir l'ajudantia de direcció al Teatre Nacional Popular de Lió (amb Christian Schiaretti) i s'introduí a les noves dramatúrgies amb Àlex Rigola, Joan Baixas i Roger Bernat, entre d'altres. Treballa com a actriu i creadora entre França, Brussel·les i Catalunya. A partir del 2019 s'ha especialitzat en la direcció de moviment d'actors, músics i cantants, i col·labora assíduament amb el Palau de la Música Catalana, L'Auditori i el TNC. Actualment té la seva pròpia companyia teatral (Premi Adrià Gual 2020) i combina la seva tasca pedagògica (interpretació per a cantants al CMMB) amb la direcció de diferents espectacles musicals (*Cobla 2.0* de la Cobla Sant Jordi i *Mama* del cor de dones Voxalba).

Joana Martí, vestuari

Realitza estudis de disseny d'interiors a l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona i estudis en art escènic a l'Institut del Teatre de Barcelona. S'ha especialitzat en el disseny de la il·luminació.

Durant la seva llarga trajectòria ha dissenyat diferents escenografies i il·luminacions per a companyies d'arts escèniques, instal·lacions, exposicions, arquitectura, urbanisme i docència.

En teatre, dansa i música ha treballat amb diferents companyies i directors com Sol Picó, Magda Puyo, Jordi Casanovas, Oriol Broggi, Marc Rosich, Ferran Utzet, Vero Cendoya, Iván Morales, Marc Angelet, Ramón Madaula, Pep Pla, Marc Parrot, Cristina Clemente, Toni Casares, Rafel Duran, Joan Arqué, Guillem Albà, Toni Casares, Gloria Balañà, Antonio Simó, Toni Mira, Sabine Dahrendorf o Tom Bentley-Fisher. Ha il·luminat exposicions al Forum de les Cultures de Barcelona, Palau Moja, Centre d'Art Reina Sofia de Madrid, Biblioteca Nacional de Catalunya, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), Foment d'Arts del Disseny (FAD). En arquitectura i urbanisme ha treballat amb arquitectes com Òscar Tusquets, Bet Figueres, Jean Nouvel, XNF Arquitectes, Xavier Claramunt, Silvia Farriol o Quim Larrea.

Els seus projectes d'il·luminació de paisatge han estat molt diversos com per exemple una cova a Cangas de Onís a Astúries, el far de Tossa de Mar, el Castillo Calatravo de Lopera a Jaén; així com projectes en façanes, aparadors i botigues, centres esportius i esdeveniments varis i efímers.

Clàudia Robert, producció executiva

És diplomada en turisme i graduada en història de l'art per la Universitat de Barcelona. Actualment és productora i directora de producció a Andergraun Films, productora fundada per Albert Serra (director i productor de cinema) i Montse Triola (productora executiva).

El seu primer contacte amb el cinema va ser assistir al rodatge d'*Història de la meua mort* dirigit per Albert Serra, premiat amb el Pardo de Oro a la Millor Pel·lícula al Festival de Locarno 2013. Des de llavors ha participat a tots els llargmetratges del cineasta català: *La mort de Louis XIV*, estrenat a la secció oficial del Festival de Canes 2016; *Liberté*, Premi Especial del Jurat de Canes 2016, així com a les peces *Personalien*, per al Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía 2019; *Roi Soleil*, Grand Prix a la Competició Internacional del FIDMarseille 2018 i *Singularity* per a la Biennale di Arte de Venècia 2015.

Actualment, es troba en fase de postproducció del nou llargmetratge del director Albert Serra titulat provisionalment *Bora Bora* i en desenvolupament de *Tardes de soledad* del mateix Serra.

És la directora de producció del llargmetratge *Afterwater* 2019, dirigit per Dane Komljen (Bòsnia i Hercegovina, 1986), *A little love package* (en postproducció), dirigit per Gastón Solnicki (Argentina, 1978) i *Impalpable* (en desenvolupament), dirigit per Lluís Miñarro (Barcelona, 1949).

Palau de la Música Catalana Temporada 2021–2022

Més informació i venda
d'entrades a www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INÀEM

Celebrem la vida!

Leonidas Kavakos & Orquestra
Simfònica de la Ràdio de Berlín

Cantates i himnes de Nadal de Bach amb

Gabrieli Consort &
Players & McCreesh

Quatre últimes cançons de Strauss amb

Malin Byström, Filharmònica
de Bergen & Gardner

Philharmonia Orchestra
& Rouvali

L'enfance du Christ de Berlioz amb

John Eliot Gardiner

Missa en Si menor de Bach amb

Balthasar Neumann Chor
& Ensemble & Hengelbrock

Yuja Wang

King Arthur i The fairy queen de Purcell amb

Vox Luminis

La consagració de la primavera de Stravinsky amb

Les Siècles & Roth

Integral de Simfonies de Brahms amb

Orquestra Simfònica de la
Ràdio Sueca & Harding

Llibret

Andrómeda encadenada

Música d'Agustí Charles (1960)

A partir de poemes de Fátima Frutos (1971)

Llibret de Marc Rosich (1973)

I. Pròleg

Una cambra, hi entra el sol de la tarda. Ella, sola, envoltada de llibres.

1. Dona deshabitada

(Li ve al cap un fragment d'una ària barroca, que no arriba a reconèixer, però que és d'una peça que Bononcini va escriure per a la seva serenata Andromeda liberata. El record de l'ària es barreja amb les seves reflexions en contemplar la cambra buida.)

Ella:

*E il mio cor
si avello al duolo...*

El tránsito imparable
del viejo al nuevo corazón.
Un séquito de cadáveres
en el rellano de mi alcoba.

*... si avello al duolo,
che s'abbaglia
in rimirar...*

La luz se vuelve avara
en esta amarga calma.
Siento que tu vida se aleja
de esta casa agrietada.

*... si avello al duolo
lo spuntar del suo gioir...*

Sola, yo, *connigomisma*.
Mujer, *connigomisma*.
Sola, yo, *connigomisma*.
Mujer, *connigomisma*.
Sola, yo, mujer deshabitada.

*E il mio cor
si avezzo al duolo...*

Entre los lamentos
y la condena del tiempo,
solo mi corazón aviva
tu rostro de cristal.

*... si avezzo al duolo,
che s'abbaglia
in rimirar...*

La luz se vuelve avara
en esta amarga calma.
¿Qué separación acontece
cuando la llama se apaga?

*... si avezzo al duolo
lo spuntar del suo gioir...*

Sola, yo, *connigomisma*.
Mujer, *connigomisma*.
Sola, yo, *connigomisma*.
Mujer, *connigomisma*.
Sola, yo, mujer deshabitada.

2. Entre llibres

(Mira els llibres al seu voltant. Comença a buscar i a remenar-los.)

Ella:

Sola yo, sin otra compañía que la de los espejos.
acompañada en la guarida,
junto a Isadora, Virginia, Simone, Anaïs, Alma, Colette...
... debe de haber un lugar.

Sola yo, sin otra compañía que la de los espejos.
acompañada en la guarida,
junto a Eurídice, Hypathia, Isolda, Ofelia, Lesbia, Antígona...
... debe de haber un lugar.

(Troba un llibre que finalment la convenç.)

Andrómeda encadenada.
La que habita en el foso de sí misma.
(Obre el llibre, n'acarona les pàgines.)

II. Andrómeda encadenada

1. Ella es converteix en Andròmeda

(Tria una pàgina a l'atzar i comença a llegir. Es tracta d'una peça teatral del Segle d'Or dedicada al mite. Llegeix una de les acotacions.)

Ella:

*“Descúbrese Andrómeda atada a una peña,
vestida de velo de plata y los cabellos tendidos.”*

(En la seva ment, la cambra es converteix en penya-segat. Passa unes pàgines, segueix llegint la peça teatral barroca.)

*“Atada al mar Andrómeda lloraba,
los nácares abriéndose al rocío,
que en sus conchas cuajado en cristal frío,
en cándidos aljófares trocaba.*

*Humilde el mar, besaba el pie,
Humilde el mar, las peñas ablandaba...”*

(La melodia queda sense resoldre's. Li rellisca el llibre de les mans... i ella, a poc a poc, es converteix en Andròmeda encadenada a un penya-segat al sol.)

La espuma me cosquillea...
La espuma...
La espuma me cosquillea en los talones...

2. “El amor se me consume”

Ella:

No puedo escapar a la furia del mar
No puedo escapar a su látigo
ni al clima rudo y las nieblas,
ni a luces centelleantes o viento
inútil es luchar o ignorar el abismo que me rodea.

Bajo el Sol, al que vanamente invoco.
Bajo el Sol, el amor se me consume.

He rastreado todas las corrientes de Océano
He rastreado las aristas de este roquedal dormido
He rastreado el horizonte donde resucitan las náyades
He rastreado el mensaje cifrado de las nubes
y el vuelo preñado de las gaviotas.

Aquí el olvido tarda tanto como la muerte.
Bajo el Sol, el amor se me consume.

3. “El violín llora” (primer breu interludi)

(Ella, en sentir el lament del violí, es treu per un moment la màscara d'Andròmeda, i canta amb l'instrument el dolor que sent.)

Ella:

El violín llora, expresa lo nunca aplacado,
La médula que insensata irrumpe en las derrotas
como el hilo que enhebrado, tiembla y se quiebra.

4. Aparició de Perseu

(Torna a recollir el llibre, com si hagués perdut el fil de la història, com si no sabés com continua, i reprèn la lectura de la peça. El violí es converteix en Perseu.)

Ella:

*“Tòquense dentro cajas y trompetas.
Ábrase la tierra y aparece Perseo,
con lanza y escudo, a lomos del Pegaso,
Adviértase que, con invención, vuela en lo alto.”*

(Ella de nou és Andròmeda, que imagina veure Perseu volar i li posa veu. Rememora l'ària de Vivaldi que canta Perseu en l'òpera pastitx Andromeda liberata.)

Ella, donant veu a Perseu:

“Sovente, il sole
Risplende in cielo
Più bello e caro
Se oscura nube
Già l'offuscò”

Ella, al Perseu imaginari:

¿Quién eres que traes agua dulce
y a mi boca te ciñes alado?

Tu voz de hombre –cálida e inquieta–
mueve mi sombra de liquen que se evade y ofrece.

¿Quién eres que traes agua dulce
y a mi boca te ciñes alado?

5. “¿No ves que estoy circuncisa?”

Ella al Perseu imaginari:

Quisiera amarte,
pero ignoro quién eres.
¿No ves que estoy circuncisa por la mella del destino
y que naufragó esa docilidad que precisan los besos?
La última vez que amé transfiguré llamas en líquido
y tú osas perturbar la paz con la que me erosiona el
tiempo
me haces creer que puedo escapar de esta acuosa
vigilia
donde vivo y palpito sin respirar siquiera
extendida sobre el dominio del silencio.
Cómo huir de los escombros que aposentaron las mareas
de estos escollos con los que la vida escarnece a los mortales
si contra mí ha de estrellarse la convulsa soledad que trae Ceto.

6. Perseu mata la fera i allibera Andròmeda

(Amb l'esment de Ceto, torna al llibre i llegeix l'acotació de l'entrada del monstre marí.)

Ella:

*“Tóquense dentro cajas y trompetas.
Por un pedazo de mar que se finja,
salga una fiera, toda de escamas,
echando fuego, con la boca abierta.”*

(Andròmeda, en veure que s'apropa el monstre marí, demana ajuda al Perseu que imagina veure.)

Libérame tú del monstruo
l gris hostil que desuela las horas.
Rompe mansamente los grilletes
pues soy Andrómeda Encadenada.
La que habita en el foso de sí misma.

(Ella torna al llibre per llegir l'acotació de com Perseu mata el monstre marí.)

*“Bájese Perseo y, con la lanza,
le dé a la fiera por la boca,
y afirmado en tierra,
salte del caballo al tablado,
desatando a Andrómeda.”*

(Andròmeda es veu alliberada per Perseu. Ella torna a donar-li veu amb l'ària de Vivaldi.)

7. “El violín ama” (segon breu interludi)

(La veu de Perseu es converteix en un festeig amorós del violí.)

Ella:

El violín ama, alarga las yemas de sus dedos atlantes,
arrulla los espíritus con fruta sonora, libre y fecunda
como la melodía con la que lo eterno se hace presente.

8. “Ven con lentitud” (coit d’Andròmeda i Perseu)

(El festeig amorós del violí es converteix en coit entre els dos enamorats.)

Ella:

Ven, con lentitud, desnúdame,
anúdame a las riendas de tu piel,
a las pendientes de tu deseo.

Despierta, con lentitud, humedéceme,
anégame los labios con tu acuosa saliva,
con tu reptante lengua de titilar implacable.

Goza, con lentitud, cimbréame
Penetra, con lentitud, sácíame,
Crece, con lentitud, galópame,
como si la muerte rindiese culto al amor.
Ámame ahora que no pienso,
ahora que el mañana no existe.

9. “La calma del violín” (tercer breu interludi)

(Després el coit, arriba la calma del violí.)

Ella:

La calma del violín espolvorea la Tierra de Luna,
baja por sus sendas inmortales y palpa al viento
como una noche persistente que se resiste a morir.

*(El violí dibuixa un somni postcoital que sembla no haver d’acabar mai.
Però l’èxtasi en què ella ha caigut imbuïda es trenca de sobte.)*

III. Epíleg

1. Andròmeda alliberada

(S'ha acabat la fantasia. Tornem a estar a la cambra. Ja s'ha fet de nit.)

Ella:

¿Por qué todavía sueño cada noche contigo?

¿Por qué aún cruzo contigo los oleajes de la belleza?

Oh, extraña esclavitud recorrida, servidumbre indolente,
cuántas horas dediqué a tu infecundo desenlace,
cuántos *tequiers* en hambrienta abnegación,
teñidos estaban todos del poder de *soysóloparati*.

Debe haber otro modo.

Otro modo de ser humana y libre.

Otro modo de ser.

Ahora sé lo que es ser isla,
lo que es defenderme edificando
con mis piernas muros de arena.
Ahora sé lo que es emerger,
lo que es disputar la brisa
a este acantilado que me apresa.

ANDRÓMEDA LIBERADA.

2. “Entre astros diseminada”

(Li retorna el record de l'ària que Bononcini va compondre per a Andròmeda, i que ella cantava quan encara se sentia encadenada. Les frases de l'ària es barregen amb l'himne final.)

Ella:

*E il mio cor
si avello al duolo...*

En este momento,
creo contemplar
el orgullo de la libertad
que todo lo invade.

*E il mio cor
si avello al duolo,
che s'abbaglia
in rimirar...*

Ahora el *commigomisma*
se regocija, plena.

Y sola y serena,
se expande la *todayo*.
celebrando, resurgida,
el rito iniciático de conocerse.

*... si avezzo al duolo
lo spuntar del suo gioir...*

Todayo.
Todayo.
Commigomisma.
Todayo.

*E il mio cor
si avezzo al duolo...*

¿El universo está en mí?
Hacia adentro va el camino misterioso.
En mí...
O en ninguna parte...

*... si avezzo al duolo
lo spuntar del suo gioir...*

Todayo.
Todayo.
Commigomisma.
Todayo.

El porvenir de una mujer
entre astros diseminada.

*(Fa molts compassos que ja no som a la cambra. Fa molts compassos que
ella s'ha convertit en constel·lació.)*

També et pot interessar

Palau Fronteres

Dijous, 7 de juliol de 2022 – 20 h

Petit Palau

A. García Demestres: *Mariana en sombras*
(òpera de cambra amb llibret d'Antonio
Carvajal)

Mercedes Gancedo, soprano

Joan Martín-Royo, baríton

Marco Evangelisti, piano

Alberto García Demestres, narrador

Alba G. Corral, artista visual

Preu: 20 €

An abstract painting featuring vibrant, wavy lines in shades of blue, orange, and white, creating a sense of movement and depth. The background is a deep, solid blue.

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

